

‘मीयते’ विनश्यति, दम्पती हि कर्मणः कर्त्तारौ तत्र स्त्रियाः
 कर्मायोग्यत्वादर्थहानिः । तदानीं हानिपरिहाराय ‘तां’
 स्त्रियम्, ‘अपरुध्य’ वर्हिर्निःसार्य, जघनेन वेदिमन्तर्वेदिर्वेद-
 शुल्वं सन्नहनं स्तीर्त्वा ‘यजेत’ । एवं कुर्वन् ‘सर्व्वेणैव यज्ञेन
 यजते’ । अथ ‘इष्ट्या’, अनन्तरं यदा रजस्वलाया रात्रित्रयम-
 तीतं भवति । तदा ‘तां’, भोगार्थं ‘अमूहमस्मि’ इत्यनेन
 मन्त्रेण ‘उपकृयेत’ । मन्त्रस्यायमर्थः, ‘सामाहंशब्दे’ योऽह-
 मित्युत्तरभागो यस्य सेति पूर्व्वभागः, तयोर्मध्ये हे जाये अहमु-
 त्तरभागोऽस्मि त्वं पूर्व्वभागः । द्यावापृथिव्योर्मध्ये ‘द्यौः’, ‘अहम्’,
 अस्मि । ‘पृथिवी त्वम्’, अस्मि । ऋक्सामयोर्मध्ये ‘सामाहम्’, अस्मि ।
 ‘ऋगूपा त्वम्’, अस्मि । तत्र यथा सामऋक्शब्दावयवावेकीभवतः,
 यथा च द्यावापृथिव्यौ ऋक्सामवत् तावेवावामुभौ ‘सम्भवाव’ ।
 अत एहि उभौ ‘सह रेतः’, धारयाव । किमर्थं ‘पुंसे पुत्राय
 वेत्तवै’ पुंस्त्वसामर्थ्यापेतं पुत्रं लब्धुं, तथा धनपुण्यादिसिद्ध्यर्थं
 च । एवं कुर्वन् यजमानो यज्ञस्य यो लुप्तोऽर्थः, तस्मिन्नेवार्थे
 ‘एनां’ पत्नीं, ‘उपकृयेत’ । ‘सैव’ तथाविधानुष्ठितिरेव, ‘ततः
 प्रायश्चित्तिः’ रजस्वलादोषादपगमहेतुः ॥

अत्र मीमांसाषष्ठाध्यायस्य चतुर्थपादे चिन्तितम् ।

आर्त्ता पञ्चशरावायः सदोहद्वयसंचये ।

एकनाशेऽपि वाद्येस्तु हविर्यदुभयोक्तिः ॥

हविरात्युक्तिमात्रेण निमित्तं पर्यवस्यति ।

उभयोक्त्यविवक्षायामेकनाशेऽप्यसौ भवेत् ॥